

ANSA
Att: Anders Fjelland Bentsen
Storgata 19
0184 Oslo
Telefonnr: +47 22 47 76 18
E-mail: anders.bentsen@ansa.no

Forberedt på framtida - stortingsmelding om kompetanse

Innspill fra Association of Norwegian Students Abroad (ANSA)

ANSA takker for muligheten til å komme med innspill til stortingsmeldingen om framtidens kompetansebehov. ANSA vil påpeke viktigheten for den enkelte og for samfunnet som helhet av å tilegne seg internasjonal erfaring og kompetanse. Vi antar at dette temaet også vil bli behørig utredet i den kommende stortingsmeldingen om internasjonalisering av utdanningen, men ønsker allikevel å spille inn følgende momenter:

Behov for internasjonal erfaring og kompetanse

Framtidens kompetansebehov må ses i sammenheng med den stadig økende internasjonaliseringen av samfunns- og arbeidsliv. Studentmobilitet har en egenverdi og kan legge grunnlaget for at man lykkes med øvrige internasjonaliseringstiltak. Med stadig færre norske studenter i utlandet, mister Norge verdifull kompetanse.

Like muligheter

Det er i dag skjev sosial rekruttering til høyere utdanning generelt, og i enda høyere grad til utenlandsstudier. Det må være lik mulighet til å oppnå internasjonal erfaring og kompetanse uavhengig av sosial, økonomisk og geografisk bakgrunn. For at dette skal oppnås må studiefinansieringsvilkårene styrkes.

Godkjenning av utenlandsk utdanning

Dagens godkjenningssystem for utenlandsk utdanning er for rigid og hindrer innkommende og utgående mobilitet blant studenter og arbeidstakere. Det er avgjørende at GSU-listen ikke blir et hinder for personer med utenlandsk utdanning som ønsker å studere eller arbeide i Norge. ANSA ønsker å forenkle kriteriene for oppnåelse av generell studiekompetanse for grunnutdanninger som oppfyller et minimumskrav basert på antall års skolegang og alder ved avsluttet adgangsgivende kvalifikasjon og viser til forslaget fra utvalgets mindretall i innstillingen fra *Utredningsutvalget for godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge*.

Økt studiekapasitet

For å møte kravet om flere arbeidstakere med høyere utdanning må det opprettes flere studieplasser. Det er kostbart å bygge opp og ned utdanningskapasitet i Norge, og studieplasser i utlandet kan være et godt middel for å dekke opp for variasjoner i etterspørselen etter kompetanse.

Det finnes i utlandet et større tilbud og mangfold av studier enn i Norge, slik at det er mulig å finne studier som i størst mulig grad er tilpasset den enkelte students evner, begrensninger og ønsker. Dette tilbudet vil i økende grad også være viktig med hensyn til etter- og videreutdanning.

Dimensjonering

Det er ikke mulig eller ønskelig å utføre detaljert dimensjonering av utdanningskapasitet etter fagfelt, verken i Norge eller i utlandet. Høyere utdanning gir i stor grad en generell kompetanse som gjør arbeidstakere fleksible når det gjelder yrkesvalg og omstilling. Styring av studenters studievalg må eventuelt skje etter insentivprinsipper.

Rådgivning

ANSAs driver et nasjonalt informasjonssenter for studier i utlandet og møter mange elever som søker etter riktig studie- og yrkesvalg. ANSA ser et klart behov for en styrket karriererådgivning i den videregående skolen.

Studieforberedthet

Utvalget for fag- og yrkesopplæring (Karlsen-utvalget) har i sin innstilling foreslått endringer i forhold til dagens krav for studiekompetanse. ANSA mener det ikke er klarlagt hvilke konsekvenser dette vil kunne ha for norske elevers muligheter til å søke utdanning i utlandet. Videregående opplæring må ha som mål også å gjøre elevene kvalifisert for opptak til utenlandsstudier.

Arbeidslivets behov

Det er viktig å ha en god dialog mellom arbeidslivets parter, studentene og norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner. ANSA har i mange år skapt møteplasser for studenter og arbeidsgivere, og vi mener at fokus må være på å gjøre studentene bedre i stand til å synliggjøre sin kompetanse overfor arbeidsgiverne og at arbeidsgiverne må tilegne seg kjennskap til hvilken kompetanse studier ved norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner gir. En forutsetning for å møte arbeidslivets langsiktige behov er at privat næringsliv og offentlig sektor evner å definere disse bedre.

ANSA imøteser den videre prosessen med kompetansemeldingen, og stiller gjerne som aktiv bidragsyter i det kommende arbeidet.

Med vennlig hilsen,

Anders Fjelland Bentsen
Leder

